

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 8P/47/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8324200513
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubov Vargová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2024:8324200513.3

Rozhodnutie

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Ľubov Vargovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa : A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, za účasti matky: B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX, E. a za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Humenné, o návrhu otca : F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX, E., na zmenu úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Súd mení rozsudok Okresného súdu Humenné, č. k. XX/XXX/XXXX-XX zo dňa 06.11.2023 tak, že zveruje mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca.

II. Matku zaväzuje prispievať na jej výživu sumou v rozsahu po 120,00 eur mesačne, ktoré bude poukazovať otcovi, vždy do 15. dňa v mesiaci od 21.02.2024. Dižné výživné za obdobie od 21.02.2024 do 07.08.2024 vo výške 288,00 eur matka otcovi zaplatí do 30.11.2024.

III. Matka je oprávnená sa s dcérou stretávať každý pondelok a každú stredu od 15.00 hod. do 18.00 hod. a každú sobotu od 10.00 hod. do 17.00 hod. za prítomnosti otca.

odôvodnenie:

1. Otec podal dňa 21.02.2024 na súd návrh, v ktorom žiadal, aby súd zveril maloletú A. do jeho osobnej starostlivosti a matku zaviazal prispievať na jej výživu sumou po 120,- eur mesačne s účinnosťou od podania návrhu. Zároveň navrhol, aby súd upravil stretávanie dcéry s matkou každý druhý víkend od piatka do pondelka rána.

2. Návrh odôvodnil tým, že uznesením Okresného súdu Humenné sp. zn. XX/XX/XXXX zo dňa 05.02.2024 súd rozhodol tak, že ponechal maloletú A. B. v jeho osobnej starostlivosti. Matku zaviazal prispievať na jej výživu sumou po 120,- eur mesačne. Maloletá A. býva s ním v spoločnej domácnosti od 29.01.2024. Zabezpečuje maloletej starostlivosť. Natália je pri ňom šťastná. V novembri na Okresnom súde v Humennom súhlasil s dohodou o striedavej starostlivosti s podmienkou, že matka maloletej sa pôjde liečiť do Michaloviec na protialkoholickú liečbu. Matka prisľúbila kolíznej opatrovníčke, že sa bude liečiť. Mala kolíznej opatrovníčke zdokladovať od lekára, že nastúpila na liečbu. Matka do dnešného dňa nenastúpila ani na ambulantnú liečbu, ani na ústavnú liečbu. Všetko nasvedčuje tomu, že matka v neprimeranom množstve naďalej požíva alkoholické nápoje. Mal. dcéra to vníma a vidí. Vníma to ako nezodpovednosť matky a nedostatočnú schopnosť postarať sa o dobro dcéry. Dňa 29.01.2024 podľa rozsudku súdu išiel do bytu matky s tým, že odovzdá maloletú matke do striedavej starostlivosti. Byt mu otvoril cudzí chlap, ktorý bol pod vplyvom alkoholu. Matka maloletej bola opitá, nebola v stave postarať sa o maloletú A.. V byte sa nachádzal ďalší muž. Nebolo to vhodné prostredie pre dcéru. Matka dcéru ani nechcela vidieť, lebo ani nevnímala, že tam dcéra je. Svedkom tejto udalosti bola jej sestra G. C.. Následne kontaktoval sociálnu pracovníčku, ktorá mu potvrdila, že tam dcéru A. nemôže nechať. Dcéru zobral k sebe. Prostredie, v ktorom matka vychováva dcéru nie je vhodné pre fyzický, psychický a sociálny vývoj dcéry. Matka bola v minulosti opakovane riešená na polícii z dôvodu hádok, bitiek,

opakovaného násillia, čoho svedkom bola aj mal. A.. Mal. A. mu povedala, že v noci okolo 02.00 hod. sa zobudila na veľký krik a hluk s tým, že ich vchodové dvere vykopol cudzí muž. Má informácie od známych, že kamarát matky po použití alkoholických nápojov je nervózny, je agresívny, nevie sa ovládať. Matka sa s mal. Natáliou na Vianoce presťahovali do nového 2.5 izbového bytu na ul. Kukorelliho v Humennom. Nájomca s ňou ukončil zmluvu v predchádzajúcom byte z dôvodu, že boli sťažnosti susedov, lebo tam bola opakovane volaná policajná hliadka, bol tam permanentne krik, hluk, bitky pod vplyvom alkoholu. Asi pred mesiacom mu volala riaditeľka H. I. na Duchnovičovej ulici, že po mal. Natáliu nikto neprišiel do škôlky a matke sa nemohli dovolať. V tom čase bola maloletá v jej starostlivosti. Následne išiel po maloletú do škôlky a mala teplotu, tak s ňou išiel na pohotovosť. Matka sa opila a zaspala a zabudla vybrať dcéru zo škôlky. Tvrdenie matky bolo, že si vypila a zaspala, z čoho je zrejme že naďalej požíva alkoholické nápoje. Matka potom prišla na pohotovosť, ale bola pod vplyvom alkoholu. Potom ju zobrala domov, ale s tým, že tam bola aj jej sestra. Matke opakovane dal šancu, aby sa išla liečiť. Je si vedomý, že mal. dcéra potrebuje aj matku a že je tam citový vzťah. Ale matka nie je ochotná zmeniť svoj doterajší spôsob života, ktorý ohrozuje zdravie mal. A., preto je nútený požiadať o zverenie do jeho opatery. S dcérou má vytvorený pekný vzťah, chce s ňou tráviť viac času a zabezpečovať jej celodennú starostlivosť. Vie sa o dcéru postarať a dcéra ho ma rada.

3. Otec v priebehu konania trval na podanom návrhu. Na pojednávaní dňa 03.06.2024 uviedol, že matka dieťaťa žije s človekom, ktorý nevytvára vhodné a bezpečné prostredie pre výchovu jeho dcéry. V súčasnosti dcéra žije s ním, ale s matkou sa stretáva aj mimo času určeného súdom. Škôlku pre dcéru vo výške cca 50,- eur mesačne platí iba on. Uviedol, že jeho príjem je vo výške cca 750,- eur mesačne.

4. Matka na súdnom pojednávaní dňa 07.08.2024 uviedla, že sa chce s dcérou stretávať intenzívnejšie, než bolo určené neodkladným opatrením. Potvrdila, že na výživu dcéry v mesiaci február 2024 zaplatila sumu 50,00 eur, v marci 50,00 eur, v apríli zaplatila 60,00 eur, v máji 60,00 eur, v júni 60,00 eur, v júli 60,00 eur. Na pojednávaní dňa 03.06.2024 uviedla, že pracuje a dosahuje príjem do 700,- eur mesačne.

5. Kolízny opatrovník vo svojej výpovedi na tom istom pojednávaní uviedol, že od doby, od kedy pracujú s rodinou, dochádzalo k incidentom na strane matky. Mama ich nepresvedčila a sú toho názoru, že nie je zárukou bezpečnosti a pokojného prostredia pre maloletú. Nikto nevyklučuje, že stretávanie v prípade, ak sa stav zastabilizuje, bude aj v neprítomnosti otca, len nateraz je prítomnosť otca dôležitá a stretávanie mamy s dcérou navrhujú upraviť vo väčšom rozsahu než v poslednom neodkladnom opatrení z júla tohto roka.

6. Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

7. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

8. Podľa § 62 odsek 1 a 2 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

9. Podľa § 62 odsek 4 a 5 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

10. Podľa § 65 odsek 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

11. Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

13. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihladne na vývoj životných nákladov.

14. V danej veci bolo z obsahu spisu zistené, že rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. XX/XXX/XXXX - XX zo dňa 06.11.2023 bola maloletá A. zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, že matka je oprávnená zabezpečovať osobnú starostlivosť každý nepárny týždeň od pondelka od 08.00 hod. do stredy do 15.00 hod., od piatka od 15.00 hod. do pondelka párneho týždňa do 08.00 hod. a každý párný týždeň od stredy od 15.00 hod. do piatka do 8.00 hod. a otec je oprávnený zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú každý nepárny týždeň od stredy od 15:00 hod. do piatka do 8:00 hod., každý párný týždeň od pondelka od 8:00 hod. do stredy do 15:00 hod. a od piatka od 15:00 hod. do pondelka nepárneho týždňa do 8:00 hod.

15. Uznesením Okresného súdu Humenné sp. zn. XX/XX/XXXX zo dňa 05.02.2024 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd ponechal maloletú A. v osobnej starostlivosti otca. Uznesenie bolo odôvodnené tým, že matka má dlhší čas problémy s alkoholom a aj v partnerskom vzťahu s H. J., kde opakovane zasahovala polícia. Ako vyplynulo aj zo šetrení kolízneho opatrovníka, maloleté dieťa bolo svedkom fyzických útokov H. J. voči matke a fyzicky napadol aj otca na jeho pracovisku. Takéto agresívne správanie vyvoláva u maloletej A. pocity strachu, neistoty, pričom matka tieto situácie zľahčuje a nie je schopná dieťa chrániť. Obavy otca o bezpečnosť dcéry sú v súčasnosti opodstatnené.

16. Uznesením Okresného súdu Humenné sp. zn. XX/XXX/XXXX zo dňa 17.07.2024 súd neodkladným opatrením upravil styk matky s maloletou A. každú nepárnu stredu v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod. a každú párnú sobotu v čase od 10.00 hod. do 17.00 hod. za prítomnosti otca.

17. Vo veci bolo z obsahu spisu a z pripojených spisov zistené, že rodičia maloletej A. nie sú manželia, žili v spoločnej domácnosti od roku 2018 do augusta 2022, kedy matka spolu s dcérou odišla od otca. Otec uvádzal, že matka už počas spoluzitia prichádzala domov nadránom a pod vplyvom alkoholu. K zlepšeniu situácie nedošlo ani po ukončení spoluzitia a nepomohla ani spolupráca rodičov s Centrom pre deti a rodiny Snina, pracovisko Humenné. V domácnosti matky dochádzalo k vyhroteným situáciám, kde bola privolaná polícia. Kolízny opatrovník pri neohlásenej návšteve našiel matku v podnapitom stave. Problémy potvrdili aj susedia. Následne rozhodnutím súdu (sp. zn. XX/XXX/XXXX) bola maloletá A. zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorí sa pri zabezpečovaní starostlivosti o dieťa striedali. Dňa 14.12.2023 bol však otec kontaktovaný riaditeľkou škôlky s tým, že maloletú A. nikto nevyzdvihol zo škôlky. Matka zaspala po požití alkoholu. Dňa 29.01.2024 kolízny opatrovník pri návšteve našiel matku opäť pod vplyvom alkoholu a v domácnosti boli dvaja cudzí chlapi, čo nebolo vhodné prostredie pre maloleté dieťa. Súd preto neodkladným opatrením ponechal maloletú A. v osobnej starostlivosti otca. (8P/33/2024). Matka si našla nového partnera H. J., spoluzitie s ním bolo opäť problémové, v domácnosti zasahovala polícia. Dňa 22.06.2024 nový partner matky fyzicky napadol otca v jeho práci, otec podal na políciu oznámenie o napadnutí. Maloletá A. pri rozhovore s kolíznym opatrovníkom dňa 28.06.2024 uviedla, že videla, ako H. J. napadol matku, bil ju, kričal. Kolízny opatrovník konštatoval, že takéto agresívne správanie vyvoláva u maloletej A. pocity strachu, neistoty, pričom matka tieto situácie zľahčuje a nie je schopná dieťa chrániť. Zo správy psychiatra H. H. B. doručenej súdu dňa 27.06.2024 vyplýva, že matka bola na jedinej ambulantnej kontrole dňa 30.05.2024 a k prognóze jej liečby alkoholizmu sa lekár preto vyjadriť nevedel. Na základe týchto skutočností a vykonaného dokazovania súd v najlepšom záujme dieťaťa zmenil rozsudok Okresného súdu Humenné č. k. XX/XXX/XXXX – 25 zo dňa 06.11.2023 tak, že zveril maloletú A. do osobnej starostlivosti otca.

18. Pokiaľ ide o určenie výživného pre maloletú A. zo strany matky, súd skúmal možnosti a schopnosti oboch rodičov podieľať sa na úhrade nákladov, ktoré maloletej vznikajú. Obaja rodičia pracujú v oblasti gastronómie, matka ako čašníčka v spoločnosti D&G, s.r.o. v Humennom a otec ako kuchár v pivárni Predná hora v Humennom. Otec uviedol, že dosahuje čistú mzdu vo výške 750,- eur mesačne. Byva sám s dcérou v byte, za ktorý uhrádza náklady na bývanie podľa dokladov, ktoré súdu doložil vo výške cca 240,- eur mesačne. Matka žije v spoločnej domácnosti s partnerom, ktorý má podľa jej vyjadrenia pracovať v zahraničí. Súdu doložila opis mzdového listu, podľa ktorého dosiahla za obdobie 01/2024 – 05/2024 čistú mzdu vo výške cca 370,- eur mesačne, avšak súd pri určení výživného vychádzal z príjmu, ktorý uviedla na pojednávaní dňa 03.06.2024 vo výške cca 700,- eur mesačne. Podľa Metodiky Ministerstva spravodlivosti SR pre výpočet výživného rodičov k deťom by výživné pre dieťa vo veku 5 rokov pri 1 vyživovacej povinnosti rodiča malo predstavovať 18 % z jeho čistého príjmu, čo z príjmu 700,- eur, ktoré dosahuje matka predstavuje sumu cca 120,- eur. Len náklady, ktoré otec uhrádza za škôlku pre dcéru, sú vo výške 50,- eur mesačne, preto takto stanovené výživné je primerané odôvodneným potrebám dieťaťa a aj možnostiam matky. Dlžné výživné za obdobie od 21.02.2024 do 07.08.2024 súd vyčíslil na sumu 288,- eur, pretože za február 2024 má matka na výživnom zaplatiť sumu 28,- eur (7 dní x 4,- eurá denne), za 03/- 07/2024 mala zaplatiť 120,- eur x 5 mesiacov, spolu 600,- eur, od výslednej sumy 628,- eur súd odpočítal sumu 340,- eur, ktorú matka na výživu dcéry v uvedenom období poskytla.

19. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že matka sa v súčasnosti stretáva s dcérou podľa uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia sp. zn. XX/XXX/XXXX zo dňa 17.07.2024, ktorým bol upravený styk matky s dcérou každú nepárnu stredu v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod. a každú párnú sobotu v čase od 10.00 hod. do 17.00 hod. za prítomnosti otca. Na pojednávaní dňa 07.08.2024 žiadala, aby bolo jej stretávanie upravené intenzívnejšie. Ako súd konštatoval aj v predchádzajúcich súdnych rozhodnutiach, otec doteraz nemal tendenciu brániť matke v styku s dcérou a umožňoval im vzájomné stretnutia aj v jeho domácnosti. Aj keď matka nateraz nie je schopná zabezpečiť dcéru pokojné a stabilné domáce prostredie, napriek tomu je v záujme maloletej A., aby sa ich vzťah neprerušil a aby matka bola súčasťou jej života. Preto na rozdiel od posledného neodkladného opatrenia upravil ich vzájomne stretávanie v širšom rozsahu a to každý pondelok a každú stredu od 15.00 hod. do 18.00 hod. a každú sobotu od 10.00 hod. do 17.00 hod. za prítomnosti otca.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, a ak ide o výkon rozhodnutia vo veciach starostlivosti o maloleté deti, mimo peňažnej povinnosti, výkon rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny podaním návrhu na výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku.